

Muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus ympäristöasioissa - Slovenia

Esta página foi traduzida automaticamente. A qualidade da tradução não pode ser garantida.

1. Perustuslaillinen perusta
2. Oikeuslaitos
3. #II
4. Tiedonsaantiin liittyvät oikeusriidat
5. Muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus yleisön osallistuessa päätöksentekoon
6. Toimia ja laiminlyöntejä koskeva muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus
7. Muut oikeussuojakeinot
8. Asiavaltuus
9. Oikeudellinen edustus
10. Todisteet
11. Väliaikaiset turvaamistoimenpiteet
12. Oikeudenkäyntikulut
13. Oikeusapu
14. Oikea-aikaisuus
15. Muut kysymykset
16. Ulkomaalaiset
17. Rajat ylittävät oikeusriidat

I. Perustuslaillinen perusta

Perustuslain mukaan Sloveniassa jokaisella on oikeus terveelliseen elinympäristöön, vaikka valtiolla on velvollisuus edistää tällaisten turvallinen elinympäristö. Jokaisella kansalaisella on velvollisuus suojella luontokohteiden rarities erityisen edun ja valtion ja paikallisyhteisöjen ja sen säilyttäminen. Lisäksi olisi omaisuuden hankkimisesta ja käytöstä on ympäristöön liittyvä toiminto. Kaikki edellä mainitut oikeudet on pantu täytäntöön lain mukaisesti. Jos oikeussuojan saatavuus ja kaikkien niiden perustuslaillisia oikeuksia voidaan suojella perustuslakituomioistuimessa, jos ne voivat osoittaa oikeussuojan tarpeen mukaan ja jos kaikki muut oikeussuojakeinot on käytetty. Kansalaiset voivat myös vedota perustuslaillinen oikeus terveelliseen ympäristöön suoraan hallinnollisissa tai oikeudellisissa menettelyissä. Hallintoelimet ja tuomioistuimet voivat lisäksi soveltaa suoraan Århusin yleissopimus, sillä perustuslaissa säädetään, että ratifioituja kansainvälisiä sopimuksia on sovellettava suoraan.

II. Oikeuslaitos

Slovenian oikeuslaitos on järjestetty kolmessa tapauksessa:

- Ensimmäisen oikeusasteen: **Läänien tuomioistuimet (okrajna sodišča) ja alueelliset tuomioistuimet (okrožna sodišča)**
- Toisen oikeusasteen: **Ylemmät tuomioistuimet (višje sodišče)**
- Kolmannen oikeusasteen: Korkein oikeus (Vrhovno sodišče ' , ”

Ensimmäisen oikeusasteen vähemmän tärkeisiin tapauksiin ja County Court -tuomioistuimissa käsitellään tapauksia, joissa on suurempi merkitys kuin käräjäoikeudet. Jos päätökseen haetaan muutosta tai järjestöstä, käräjäoikeus on korkeampi, tuomioistuin käsittelee asian toisen oikeusasteen tuomioistuin. Joissakin tapauksissa ylemmän oikeusasteen tuomioistuimen päätöksiin voi

hakea muutosta, jolloin Supreme Courtilla on toimivalta ratkaista asia kolmannen oikeusasteen. Lisäksi Erityistuomioistuinten hallinnollisia asioita on nimeltään "Upravno sodišče (hallintotuomioistuin). Ennen kuin tämä menettely voidaan panna vireille tuomioistuimessa riitauttaakseen lopullisen kielteisen päätöksen hallinnollisessa menettelyssä. Jos hallinto-oikeus antaa kielteisen päätöksen valittamalla korkeimpaan oikeuteen on sallittua. Sloveniassa ei ole erityistuomioistuimia, jotta ympäristönsuojelun alalla on useita eri viranomaisten ja tuomioistuinten, joissa kanne voidaan suorittaa, menettelyn tyypistä riippuen. Siviili- ja rikosoikeudellinen menettely käydään rikos- tai siviilituomioistuin, alueiden ja departementtien läänin ylemmän oikeusasteen tuomioistuimissa. Menettelyt kielteiset hallinnolliset päätökset tehdään hallinto-oikeuteen. Sloveniassa ja tiukat säännöt määritetään, millä tuomioistuimella on alueellinen toimivalta, joten osapuolet eivät yleensä voi valita, missä tuomioistuimessa oikeudenkäynnin aloittamista varten. On kuitenkin myös todettava, että Sloveniassa ei ole merkittäviä eroja eri tuomioistuinten tuomioita eri puolilla maata.

Osapuoli voi hakea muutosta 15 päivän kuluessa siitä, kun tuomioistuimen päätös on kielteinen. Valituksen vastaanottamisen jälkeen, tuomioistuin toimittaa sen vastapuolelle. Hallinto-oikeuden menettelyissä ei aina ole mahdollista hakea muutosta. Valituksen toimittaminen on mahdollista ainoastaan, jos unionin yleinen tuomioistuin muutti hallinnollinen toimi, sen perusteella, onko eri olosuhteissa kuin hallintoviranomainen. Ei ole myöskään mahdollista valittaa vaalien laillisuutta koskevat päätökset. Näin ollen tuomioistuin ei pelkästään ole toimivaltaa, mutta myös reformatory cassational. Euroopan yhteisöjen tuomioistuin itse tekee uuden päätöksen, jos sillä on riittävästi tietoa asiasta, varsinkin kun uusi hallinnollinen menettely voisi aiheuttaa enemmän haittaa muutoksenhakijalle tai hallintoelin tekee uuden päätöksen vastoin tuomioistuimen antamien ohjeiden kanssa. Slovenian lain mukaan myös muutosta ylemmän oikeusasteen tuomioistuimen tuomiota vastaan. Näitä ovat tarkistus, laillisuuden suojaamista koskeva pyyntö, kumoamista ja uudelleen yhteisymmärrykseen asiasta. Tyypilliset ja yleisin on tarkistus, joka voidaan saattaa ylempien tuomioistuinten päätöksiä vastaan vireillä korkeimmassa oikeudessa asianajaja ja asianosaisen puolelle. Tarkistus on mahdollista 30 päivän kuluessa ylemmän tuomioistuimen tuomion perusteella ja vain menettelyllisiä virheitä tai aineellisen oikeuden rikkominen. Laillisuuden suojaamista koskeva pyyntö voidaan esittää kolmen kuukauden kuluessa, Supreme Courtilla ainoastaan yleinen syyttäjä. Toimen kumoamista, voi vaarantaa kolmen kuukauden kuluttua toimitettava mitätöimiseksi tunnetaan, mutta on kulunut 3 vuotta mitätöimiseksi vireille ovat tiedossa, ei ole enää mahdollista. Niiden perustelujen osalta, joiden nojalla tuomari tai osapuolten epäpätevyydestä tai kun kompromissista, voimaa tai kuluttajaa perustuvan virheen vuoksi. Yleisempää on uudelleen asiaa koskevat pyynnöt. Tämä on objektiivisesti mahdollista viiden vuoden kuluessa virallisen päätöksen lopullisuus, mutta ainoastaan 30 päivän kuluessa subjektiivisesti, minkä vuoksi tapahtunut uudelleen ja tiedotetaan niistä. Syyt tähän ovat lähinnä menettelyllisiä tai väärennettyjä todisteita tai uusia todisteita, osapuolelle ilmoitetaan. Hallinnollisia päätöksiä, ovat sallittuja ainoastaan ylimääräiset muutoksenhakukeinot ja asian uudelleen käsittely.

Erityispiirteet ei käytännössä ole mitään tuomioistuinmenettelyjä ympäristöasioissa. Ennen hallinnollisen menettelyn osalta, ympäristönsuojelulain mukaan tuomioistuin päättää asioista ympäristölupa tai ympäristöluvan kolmen kuukauden kuluessa. Muut säännöt, jotka ovat samat kuin säännöt, joita sovelletaan muissa tapauksissa. Lisäksi ei ole erityisiä sääntöksiä ympäristöasioissa, jotta oikeudellisia toimia eli toimia viran puolesta, että yhteisöjen tuomioistuin voi ilman, että se on pyytänyt kaikkia osapuolia. Ympäristönsuojelulaissa määritellään laaja oikeus kansalaisten yksilöinä tai vaatia yhteisöjen tuomioistuimessa, että joku estää tekemästä jotakin, joka on aiheuttanut tai aiheuttaisi suurempia ympäristövaikutuksia tai vaaraa ihmisten elämälle tai terveydelle. Ei ole kuitenkaan mitään erityisiä menettelyllisiä sääntöjä tällaisiin tapauksiin. On myös tärkeää huomata, että asiassa ei ollut vielä annettu yhtään tämän normin perusteella.

III Asioissa tiedon saannista

Lain mukaisesti julkisten tietojen saatavuutta, luonnetta, Slovenian viranomaiset ovat lain mukaan velvollisia toimittamaan kaikki tiedot, jotka liittyvät heidän työhönsä. Hakemuksen tiedot julkista luonnetta ei tarvitse sisältyä selitys siitä, miksi sitä tarvitaan ja miten sitä on tarkoitus käyttää. Maailmassa on vain vähän tietoja, joiden mukaan viranomaiset voivat kieltäytyä antamasta. Esimerkkejä tällaisista "suojattu" tiedot ovat seuraavat:

- tiedot, jotka koskevat lain nojalla luokiteltua tietoa, on luokiteltu
- Henkilötietojen paljastaminen voi loukata oikeutta yksityisyyteen
- tietoja, jotka ne ovat saaneet tai jotka on laadittu hallinnollinen tai tuomioistuinmenettely ja joiden luovuttaminen haittaisi tällaisen menettelyn täytäntöönpanon.

Viranomaisten on kuitenkin luovuttaa edellä mainittuja suojattuja tietoja, jos yleinen etu niin julkistamista varten. Ympäristöä koskevat tiedot, yleinen etu on ensisijainen muihin intresseihin nähden. On erityisen tärkeää, että ympäristötietoa ja ympäristönsuojelulaissa säädetään saatavuudesta. Rajoituksia ei ole ympäristöä koskevan tiedon saanti. On olemassa vain vapaan pääsyn tietoihin, joita hallintoviranomaiset voivat saada ja kerätä. Tietoja voidaan pyytää slovenialainen viranomainen tai jopa epävirallinen kirje sähköpostitse (ei sähköistä allekirjoitusta ei tarvita). On suositeltavaa, että pyydetyt tiedot ilmoitetaan mahdollisimman tarkasti ja että ne on osoitettu, missä muodossa tiedot olisi toimitettava (sähköinen versio, valokopiota jne.).

Viranomaisten on vastattava 20 päivän kuluessa. Jos ne eivät toimita pyydettyjä tietoja, niillä on velvollisuus antaa kielteisen päätöksen kirjallisesti. Päätökseen on sisällyttävä selitys siitä, miksi pyyntö on hylätty ja siitä, miten päätökseen voi hakea muutosta. Jos viranomaiset eivät saa antaa kielteisen päätöksen tai jos ne eivät vastaa 20 päivän kuluessa, valituksen voi tehdä Information Commissionerilta, joka on itsenäinen ja riippumaton elin ("Informacijski pooblaščenec") — <https://www.ip-rs.si/?id=195>. Jos päätös on kielteinen, muutosta on haettava Information Commissionerilta 15 päivän kuluessa. Jos viranomaiset eivät vastaa, on myös mahdollista muutosta, johon ei sovelleta mitään määräaikaa. Tietosuojavaltuutettu voi määrätä, että viranomainen toimittaa pyydetty tiedot. Lisäksi jos päätös on kielteinen, Information Commissioner, tuomioistuin voi käynnistää menettelyä sitä vastaan hallintotuomioistuimessa Ljubljanassa. Kaikki tässä jaksossa esitetyt, kuuluvat tietopyyntöön ja Information Commissionerin valitus hallinto-oikeuteen, asiasta on tehtävä sloveenin kielellä. Rajoilla Slovenian, Italian ja Unkarin vähemmistöt, Italian tai Unkarin kielellä, voidaan myös käyttää.

ALUEELLA IVI. Muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus yleisön osallistuessa päätöksentekoon

Ympäristönsuojelulain mukaan on kolme tärkeää hallintomenettelyä seuraavasti:

1. Strateginen ympäristöarviointi (SEA): ennen maksumääräyksen, joka on annettava määritelmä, kuvaus ja arviointi vaikutuksista suunnitelman täytäntöönpanoa ja mahdollisten vaihtoehtojen ympäristövaikutukset kuin ympäristöselostus. Jos suunnitelma koskee suojellun alueen osalta kertomuksessa olisi myös otettava huomioon luonnonsuojelusäännökset luonnonsuojelulain mukaisesti. Elintarviketurvallisuusviranomainen laatii ja toimittaa suunnitelman luonnoksen ja ympäristöselostuksen ympäristöministeriölle, joka toimittaa ne elimet, jotka vastaavat yksittäisten ympäristönsuojeluun. Viranomaisilla on 21 päivää aikaa toimittaa huomautuksia ympäristöselostuksen hyväksyttävyyttä – jos se oletetaan, että ne hyväksyvät sen. Jos on olemassa joitakin vaatimuksia, jotka koskevat ympäristövaikutusten parantamista, ne olisi maksettava 45 päivän kuluessa saatuaan, muuttaa tai vastaanottaessaan sekä ympäristöselostuksesta. Prosessin aikana, yleisölle on myös tiedotettava suunnitelmaan ja ympäristöselostus, avointa julkista keskustelua, joka kestää vähintään 30 päivää. Jos voisi olla joitain ympäristövaikutuksia koko valtion rajan lähialueilla, valtio on kutsuttu prosessi. Lopullinen päätös on ympäristöministeriön päätös siitä, voidaanko ehdotetun suunnitelman vaikutuksia ympäristöön. Päätös voi olla myönteinen tai kielteinen. Tähän päätökseen on mahdollista hakea muutosta. Jos suunnitelman päättäjän on valtio, hallitus tekee päätöksen valituksesta. Jos suunnitelman tekijän paikalliseen yhteisöön, ei voida hakea muutosta, mutta se on mahdollista mennä suoraan hallinto-oikeuteen (eräät oikeusasiantuntijat katsovat, että tämä on mahdollista ainoastaan sellaisten paikallisyhteisöjen ympäristönsuojeluun, mutta ei suoraan sanotakaan). Useimmat luultavasti hallintotuomioistuimeen, joka on mahdollista sen jälkeen, kun ne ovat todistaneet muut oikeudellinen etu, mutta vielä ei ole oikeuskäytäntöä tässä asiassa. Tällainen asetus on hallinnollisen sääntelyn menettelyä. Joissakin suunnitelmissa on aina pakollista, strateginen ympäristöarviointi, joilla voi olla merkittäviä ympäristövaikutuksia, ympäristöministeriö päättää tästä velvoitteesta.

Jos alueidenkäytön suunnittelun, menettely on sama (valituksen tai kanteen), mutta ei ole juurikaan käytössään oikeussuojakeinoja. Säädösten hierarkiassa, aluesuunnitelmat ovat yleisiä säädöksiä, joita ei ole erikseen. Tämän vuoksi ei ole mahdollista lähteä hallintotuomioistuimessa tai muu tuomioistuin kiistää ne. Perustuslakituomioistuin voi tarkistaa, onko yleinen säädös, vain perustuslakia ja muita säädöksiä. Tarkastelu on sallittua vain, jos asianomainen voi osoittaa oikeussuojan tarvetta. Tämä oli voimassa vuoteen 2007 saakka, kun perustuslakituomioistuin päätti, että aluesuunnittelussa tapauksissa oikeudellinen intressi on olemassa vain, jos kaikki muutoksenhakukeinot on käytetty (päätös U-I-275/07). Tämän jälkeen ei ole käytettävissä oikeussuojakeinoja aluesuunnittelua koskevissa menettelyissä. On ainoastaan mahdollista osallistua prosessiin osallistuvan rakennusluvan myöntänyt, että oikeussuojakeinojen käyttämistä ja sen jälkeen, kun perustuslakituomioistuin.

2. Ympäristövaikutusten arviointi (YVA): Hallitus hyväksyi asetuksen toimintaluokissa, joiden osalta ympäristövaikutusten arviointi on pakollista. Ympäristövaikutusten arviointi on pakollinen toimista, jotka vaikuttavat ympäristöön vain tietyn kynnsarvon ylittyessä vaikutuksesta. Toimille, jotka eivät vaikuta ympäristöön tavalla raportin, joka sisältää ainoastaan yhden analyysin ja osittaisen tutkimuksen riittää. Ympäristövaikutusten arvioinnin perusteella ("okoljevarstveno ympäristöhyväksynnät soglasje") – tämä on hallinnollinen päätös Slovenian ympäristökeskus. Sijoittajan olisi ensin pyydettävä valtiovarainministeriöltä ympäristöä koskevien tietojen pakollista sisältöä, hankeideasta samaan aikaan. Ministeriö lähettää hankkeen muille elimille, jotka vastaavat yksittäisten ympäristönsuojelun – niiden on vastattava 15 päivän kuluessa. Jos ei, oletuksena on, että niillä ei ole erityisiä pyyntöjä. Ministeriön olisi annettava sijoittajille asianmukaisia tietoja 30 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta (menettely, sillä voi olla muitakin vaatimuksia). Sijoittaja pyytää hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin päätökseen ja ympäristöraportti. Tässä yhteydessä on myös ilmoitettava, investointien, ympäristövaikutusten arvioinnin päätökseen ja avointa julkista keskustelua, joka kestää vähintään 30 päivää. Samat asiakirjat toimitetaan myös elimet, jotka vastaavat yksittäisten ympäristönsuojelua; Viimeksi mainitun on vastattava 21 päivän kuluessa. Jos näin ei ole, heidän odotetaan huomautuksia. Jos voisi olla joitain ympäristövaikutuksia koko valtion rajan lähialueilla, valtion (EU:n jäsenvaltio) pyydetään osallistumaan prosessiin. Toimivaltaisen elimen päätettäessä ympäristölupa on Slovenian ympäristökeskus. Mahdolliseen muutoksenhakuun tätä päätöstä vastaan – päättävä elin (laitoksen) ympäristöministeriö. Ministeriön päätöstä vastaan, on mahdollista aloittaa oikeuskäsittely hallintotuomioistuimessa. Tämä

menettely on kuitenkin mahdollista ainoastaan lopullinen ympäristövaikutusten arviointia koskeva päätös. On mahdollista riitauttaa sekä ympäristölupa ja ympäristön tilaa koskevan raportin, joka on perustana, oikeudellisissa menettelyissä. Suostumukseen liittyvien menettelyjen laillisuus voidaan riitauttaa. Ei ole olemassa erityisiä sääntöjä tällaisissa tapauksissa tavanomaisista säännöistä, joita sovelletaan kaikissa tapauksissa hallintotuomioistuimessa (todisteille, kuulemiset jne.). On todettava, että monissa tapauksissa ei ole ollut vielä tällaisissa asioissa. Kuitenkin siihen, että unionin tuomioistuin päättää kolmen kuukauden kuluessa. Lisäksi on asiavaltuus kansallisissa tuomioistuimissa on tarpeen mukaan osallistunut edeltävän hallinnollisen menettelyn perusteella. Tuona aikana avointa julkista keskustelua asianomaisten kansalaisjärjestöjen kanssa, mukaan, tai henkilöt, jotka asuvat tai joilla on omaisuutta, ovat jalostajia omaisuuteen liittyviä ympäristövaikutuksia, on ilmoitettava niiden osallistuminen menettelyyn.

3. Ympäristölupa: On olemassa kolmenlaisia ympäristölupien ("IPPC-direktiivi") Dovoljenje okoljevarstveno, Seveso- ja muut. Valtioneuvoston asetuksella säädetään IPPC- ja Seveso-direktiivien. Päädetään hallinnolliseen elimeen ympäristöluvat on Slovenian ympäristökeskus. Lupaa koskeva hakemus on esitettävä kuvaus toimenpiteistä, joilla vähennetään ja sen toiminnan vaikutuksia ympäristöön. Yleisölle olisi myös annettava tietoa ja avoimen prosessin olisi annettava mahdollisuus toimittaa huomautuksia 30 päivän kuluessa (mutta ainoastaan IPPC-direktiivin ja Seveso). Kanteen tätä päätöstä vastaan, on sallittu ympäristöluvan, jonka on toimitettava ympäristöministeriölle. Ministeriön päätöstä vastaan, on mahdollista panna vireille tuomioistuinmenettelyjä hallintotuomioistuimessa. Kyseessä on hallinnollinen menettely, jos ympäristövastuusta ympäristövahinkojen ympäristövastuudirektiivin (tai järjestelmän). Energiankulutusmerkintöjä koskevan direktiivin osalta toimivaltainen viranomaislain on Slovenian ympäristöviraston Slovenian tasavallalle. Virasto voi antaa hallinnollisen määräyksen saastuttaja, ehkäiseviä toimenpiteitä, jos ympäristövahingon uhka. Vaihtoehtoisesti silloin, kun vahinko on jo tapahtunut, se voi antaa hallinnollisen määräyksen, toimenpiteet vahingoittuneen alueen kunnostamisen osalta. Tätä hallintopäätöstä vastaan, ei voida hakea muutosta, mutta asianomainen voi mennä suoraan hallinto-oikeuteen. Hallinnollisessa menettelyssä kunnostamiseen, kansalaisjärjestöjen aseman ympäristön suojelun yleinen etu (Environmental Protection Act) mukaisesti, voivat olla myös asianosaiset. Vietävä tuomioistuimeen, jotka koskevat ympäristöasioita koskevia hallinnollisia päätöksiä, joista yksi on käyttänyt kaikkia käytettävissä olevia oikeussuojakeinoja, kuten edellä on kuvattu. Tuomioistuin suoraan on mahdollista vain, kun on kyse "hiljainen hyväksyntä", kun lakisääteinen määräaika on päättynyt eikä tekemästä päätöksestä ei ole tehty päätöstä. Hallinto-oikeus voi päättää hallinnollisten päätösten lainmukaisuudesta ja hallinnollisten päätösten lainmukaisuudesta tai tekoja, jotka loukkaavat ihmisoikeuksia, jos ei ole olemassa muuta oikeudellista suojaa. Jos päätös on myönteinen, valittajan hallinnollinen tuomioistuin voi kumota päätöksen tai poistaa hallinnolliset ja palata takaisin hallintoelimen päätöksentekoa, tai se voi päättää elimen sijasta. Ei ole olemassa erityisiä sääntöjä IPPC päätökset hallintotuomioistuimessa ja ei ole monissa tapauksissa vielä nykyäänkin. Ympäristönsuojelulain mukaan, yhteisöjen tuomioistuimen on päätettävä kolmen kuukauden kuluessa. Lisäksi on kansallisessa tuomioistuimessa, on oltava ollut osallisena edeltävän hallinnollisen menettelyn perusteella. Tuona aikana avointa julkista keskustelua asianomaisten kansalaisjärjestöjen kanssa, tilan tai lain asuvia henkilöitä, ovat jalostajia, tai omaisuuden alan ympäristövaikutuksia, on ilmoitettava menettelyyn osallistumisesta. Kun hallintomenettelyssä, jossa päätös, merkitsee sitä, että tuomioistuimen päätös ei ole "lopullinen" ja "voimassa".

Toimia ja laiminlyöntejä koskeva muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus

Kuka tahansa voi ilmoittaa vaarallisista toiminnoista toimivaltaisille viranomaisille (poliisille tai ympäristötarkastajasta). Lisäksi ympäristönsuojelulain, kansalaisten ja/tai niiden järjestöt voivat esittää suoraan tuomioistuimelle kanne, joka aiheuttaa tai saattaa aiheuttaa (tiettyjä tekemisistään) ympäristövahinko, jotka voivat olla vaarallisia ihmisten elämään tai terveyteen. Vaikka tämä asetus on hyväksytty Sloveniassa yli 15 vuotta sitten, ei ole yhtäkään tapausta, jossa ei vielä ole rekisteröity. Tuomioistuimessa suoraan valtion elinten ympäristöasioissa ei ole suoraan määritelty lainsäädännössä lukuun ottamatta hallinnollisen menettelyn oikeussuojakeinot. On olemassa kaksi hallinnollista elintä, jolla on valtuudet antaa ympäristöasioita koskevia hallinnollisia päätöksiä: Ympäristöasioista vastaavan ministeriön (tällä hetkellä se on maatalous- ja ympäristöministeriö (Ministrstvo za kmetijstvo in okolje)), ja Slovenian ympäristövirasto ("Agencija Republike Slovenije za okolje), joka on alisteinen ministeriölle. Pyynnön sisältö on yleensä määritelty tällaisten viranomaisten toimeenpaneva asetus sekä eräitä muita hyödyllisiä lomakkeita ministeriön verkkosivustolla. Tuomioistuin tarkistaa, että edellytykset ovat lähes samat kuin muissa tapauksissa: Asianomaisen osapuolen olisi oltava oikeudellinen asema, ja katsovat, että tärkeimmät syyt päätökseen voi hakea muutosta toimivaltaisen viranomaisen päätökseen (hallinnolliseen päätökseen):

- olosuhteiden ja tosiseikkojen virheellinen arviointi,
- Menettelylliset virheet
- lainsäädännön epäasianmukaisesta käytöstä.

Päätökset, jotka ovat muita kuin hallinnollisia voidaan tuskin kiistää, koska hallinnolliset tuomioistuimet eivät saa lausua päätösten tulokset, jotka ovat poliittisen päätöksenteon perustana olisi oltava oikeudellisia vaikutusmahdollisuuksia.

VI. Muut oikeussuojakeinot

On olemassa myös muita keinoja muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa. Komission velvoitteet ilmoittaa henkilölle oikeus vaatia, että tietyt vaaralliset toiminnot olisi pysäytettävä (tämä on yleensä sidoksissa korvausvaatimuksen). Uusi rikoslaki on rangaistavaa ympäristön muutamia toimia, joista voidaan nostaa syyte yleisen syyttäjän. Yksityisten rikosoikeudenkäynti ei ole mahdollista. Koodi esineoikeuden kaikenlaisilta päästöistä (kaikki häiriöt, jotka vaikuttavat tulevien omaisuuden ja muun omaisuuden käyttö ylittää tavanomaisen tai aiheuttaa suurempia vahinkoja). Olisi käytettävä kaikki omaisuuden omistajan omaisuutta tietyin rajoituksin olla vaikuttamatta muiden ominaisuuksien päästöjä ylittämästä rajoja – Tavanomainen käyttö ei ole sallittua. Vaikuttaa omaisuuden omistaja voi esittää niistä kanne siviilituomioistuimessa. Sloveniassa ei ole erityistä oikeusasiamiehen ympäristöasioita, mutta ympäristönsuojelulain, oikeusasiamiehelle (Varuh človekovih pravic) (<http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6>) on toimivalta ympäristöasioissa. <http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6> Hän on vastuussa niiden perustuslaillinen oikeus terveelliseen ympäristöön. Oikeusasiamies käsittelee ihmisoikeuksien loukkaaminen (ja ympäristön) oikeudet, joita valtio tai paikalliset viranomaiset ja epäasianmukainen hallinto, mutta sen vaikutusvalta on epävirallista. Sen lausunnot eivät ole sitovia, mutta niissä noudatetaan. Syyttäjät ovat vastuussa ainoastaan niistä ympäristöön kohdistuvat rikokset, joista säädetään rikoslaisissa. Tarkastusviraston Slovenian tasavallan maatalouden, metsätalouden, elintarvikkeiden ja ympäristön ("inšpektorat Republike Slovenije za okolje") on myös erittäin tärkeä, koska se on tärkein viranomainen/valvonnasta asiaankuuluvan ympäristölainsäädännön täytäntöönpanoa.

VII. Asiavaltuus

Asiavaltuus	Hallinnollinen menettely	Oikeudenkäyntimenettely
Yksityishenkilöt	Jos menot kirjataan yleensä oikeudellinen etu, joka liittyy hallinnolliseen päätökseen tai kun asia liittyy henkilön oikeudellista etua (suoraan henkilökohtaiseen etuun perustuva oikeudellinen sääntely)	Sama kuin hallinnollinen menettely, hallinnollinen tuomioistuin tai henkilökohtaista etua tai hyötyä, joka perustuu siviilioikeudellisten oikeudellista sääntelyä
Kansalaisjärjestöt	Samat henkilöt	Samat henkilöt
Muut oikeussubjektit	Samat henkilöt	Samat henkilöt
Tilapäiset ryhmät	Ei oikeuksia	Ei oikeuksia
Ulkomaiset kansalaisjärjestöt	Samat henkilöt	Samat henkilöt
Muu käyttö	X	X

Ympäristöasioissa on olemassa joitakin menettelyä koskevia poikkeuksia lukuun ottamatta ympäristönsuojelulain, luonnonsuojelulain. Hallinnollisissa menettelyissä, jotka koskevat ympäristövaikutusten arviointi, IPPC- ja Seveso-direktiivien sallia asianosaisen asema hallintomenettelyssä siirtyä automaattisesti:

1. henkilöitä, jotka asuvat tai ovat omistajia tai muiden maanomistajille määritellyillä aloilla (ympäristövaikutusten alalla);
2. valtiosta riippumattomien järjestöjen, joilla on erityisasema ympäristönsuojeluun liittyvää yleistä etua.

Tästä huolimatta saada asiavaltuuden, henkilön on toimitettava ilmoitus, jota menettelyn aikana avointa julkista keskustelua. Jos toinen saa asiavaltuus hallinnollisissa menettelyssä, voidaan käyttää muita oikeussuojakeinoja myös hallinto-oikeuteen.

Luonnonsuojelulain mukaisesti ainoastaan yhdistyksiä (kuten kansalaisjärjestöt) voivat saada julkisen edun mukaista. Tällä tavoin ne voivat osallistua kaikki hallinnolliset tai oikeudelliset menettelyt, jotka liittyvät ympäristönsuojeluun. Teoriassa ympäristönsuojelulain mukaan, yleinen kanneoikeus (actio popularis). Käyttäessään oikeus terveelliseen elinympäristöön, kansalaiset voivat yksilöinä tai yhtiöt, yhdistykset ja järjestöt, esittää pyynnön tuomioistuimeen ja vaativat, että luvanhaltijan toiminta vaikuttaa ympäristöön, lopettaa toimintansa, jos se voi aiheuttaa tai se aiheuttaa kohtuuttomia ympäristöhaittoja tai jos se voisi esittää tai se aiheuttaa välittömän uhkan ihmisten elämän tai terveyden, tai että toiminta vaikuttaa ympäristöön kiellettävä aloittamasta toimintaa, jos on todennäköistä, että toiminta olisi tällaisia vaikutuksia. Lisäksi muissa ympäristöasioita koskevia sääntöjä sovelletaan mainittujen poikkeusten lisäksi säännöllisesti. Suurin este on yleensä, josta käy ilmi laillinen etu, jotta voidaan aloittaa asian käsittely.

Oikeusasiamiehellä on toimivalta ympäristönsuojelun alalla, mutta vain perustuslakituomioistuimessa, kun perustuslaillinen oikeus terveellinen ympäristö on uhattuna. Säännöllisesti tuomioistuinmenettelyjä, myös ylimääräinen muutoksenhaku laillisuuden suoja, joka voidaan toimittaa ylimmän syyttäjän 3 kuukauden kuluessa. Pyyntö voidaan tehdä sellaisen menettelyvirheen perusteella tai

sellaisen aineellisen oikeuden rikkominen. Vain muutamia tällaisia tapauksia vuosittain. Mainittu valitus ei ole mahdollinen tehtyjä päätöksiä vastaan.

VIII. Oikeudellinen edustus

Asianajajat ovat osa oikeuslaitosta. Ympäristöasioissa, oikeudellisen edustajan käyttäminen ei ole pakollista, oikeusapua voivat olla pakollisia riippuen tuomioistuin, joka toteuttaa menettelyn. Hallinnollisten menettelyjen oikeudellisen edustajan käyttäminen ei ole pakollista. Sama koskee maan, ja alueelliset tuomioistuimet ja ylemmät tuomioistuimet. Korkeimmassa oikeudessa oikeudellista asianajajan käyttö on pakollista. Rikosoikeudenkäynneissä edustaminen on syytetty. Kaikki asianajajat kuuluvat asianajajaliiton (Odvetniška zbornica) (<http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar>). <http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar> Asianajajien luettelo on julkaistu verkkosivulla ja ne on lajiteltu erikoisalat, mutta ympäristölainsäädäntö ei ole määritelty luokka. Maailmassa on vain vähän käsittelevien asianajajien ympäristöasioissa.

IX. Todisteet

Sloveniassa ei ole erityisiä sääntöjä todisteiden toimittamiselle oikeudellisissa asioissa ympäristöasioissa. Kiinteät tuomioistuimen menettelyä koskevia sääntöjä sovelletaan. Siviilioikeudellisissa menettelyissä osapuolten on esitettävä kaikki todisteet (asiakirjat, todistajien, asiantuntijoiden) tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään ensimmäisessä tuomioistuin käsittelyssä. Tuomioistuimen on hylättävä kaikki todisteita tämän määräajan jälkeen, ellei osapuoli pysty todistamaan, hän ei ole voinut toimia jo aiemmin. Pienempien (enintään 2.000 euroa), kaikki todisteet kantajan on mainittava ja toimitettava asiasta. Tuomioistuin tekee päätöksen, joka perustuu yksinomaan osapuolten esittämä näyttö, eikä uusia todisteita oma-aloitteisesti. Rikosoikeudellisia menettelyjä ympäristöasioissa syyttäjät käsittelevät, joka on toimittaa kaikki todisteet. Henkilö, joka teki asiasta rikosilmoituksen, jonka osalta menettely aloitettiin, on annettava näyttöä asiasta. Menettelyt hallintotuomioistuimessa (menettelyn kielteisen hallinnollisen päätöksen) osapuolet eivät voi esittää uutta näyttöä siitä, että ne olisivat voineet jo esittänyt hallinnollisessa menettelyssä. Tämä merkitsee sitä, että osapuolten on varmistettava kaikkien sellaisten todisteiden esittämistä, niillä on jo hallinnollisen menettelyn aikana. Unionin tuomioistuin on kuitenkin toisinaan uusia todisteita omasta, jotta päädyttäisiin oikeaan lopputulokseen asiasta. Ympäristöasioissa, osoittamaan vastuuta ja että syy ja jonka vaikutus, on hyödyllistä ja sopivaa asiantuntemusta on perusedellytys nostaa kanne. Tosiseikat voivat olla perusteltuja ainoastaan tällaisen asiantuntemuksen perusteella. Ei ole kuitenkaan mitään itsenäisiä, hallituksista riippumattomia ja tarjota tarvittavaa asiantuntemusta. Paras tapa on asiantuntija, joka on myös rekisteröity ' Sodni izvedenec (asiantuntija), oikeus- ja julkishallintoministeriö (http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView). http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView Sopivan asiantuntijalausunnot, unionin tuomioistuin voi tutkia ainoastaan näiden asiantuntijoiden asiantuntemusta, jos vastapuoli on samaa mieltä tästä näkemyksestä. Jos ei ole, tuomioistuin päättää asiantuntijan yhteisymmärryksessä osapuolten kanssa. Tuomioistuimen asiantuntijoiden voidaan yhdistää myös asiantuntijan laitokseen. Ennen kuin määrittään asiantuntija, osapuolet voivat esittää huomautuksia valinnasta. On menettelysääntö, että tuomioistuimen on käytettävä asiantuntijana, kun tietyt tosiseikat tai olosuhteet on selvennettävä, ja yhteisöjen tuomioistuimella ei ole tällaista asiantuntemusta. Asiantuntijan lausunto on erityisen tärkeää, koska ympäristöasioissa osapuoli pyrkii osoittamaan jotain muuta kuten asiantuntijalausunnoilla, joita valtion viranomaiset ja joiden oletetaan paikkansapitäväksi. Tuomareilla on asiantuntemusta arvioida verrattuna muihin todisteisiin. Osapuolet voivat esittää huomautuksia asiantuntijan ja asiantuntemusta voidaan pyytää selittämään sitä unionin yleisessä tuomioistuimessa. Joissakin tilanteissa (puutteellinen asiantuntemus, ristiriidassa) tuomioistuin voi valita uusi asiantuntija. Jos asiantuntemusta ei ole puutteita, tilintarkastustuomioistuin katsoo, että asiantuntemuksen asianmukainen näyttö.

X väliaikaiset turvaamistoimenpiteet

Jos hallinnollinen päätös, riitauttaa muutoksenhaulla on lykkäävä vaikutus riitautetun päätöksen. Vastaan hallinnollisen päätöksen hallintotuomioistuimessa ei välttämättä ole lykkäävää vaikutusta. Joissakin tapauksissa on suljettu ja vahvistetaan laissa, esimerkiksi tilanteissa, joissa esineet, joilla on merkitystä rakennuslupien tunnustetaan valtion tasolla, jos tällainen lupa voi haastaa toimitetaan tuomioistuimelle, sillä ei ole lykkäävää vaikutusta. Sellaisen väliaikais määräyksen antamista ympäristöasioissa oikeudenkäynnin aikana, mutta tämä ei koske kaikkia tapauksia. Vaaditut säädetään valvontaa ja turvataan siviilioikeudelliset vaatimukset; se on sallittu vain joidenkin väitteiden aineellista tai aineetonta omaisuutta ja valituksen vastapuolelle. Tuomioistuin on velvollinen (eikä väliaikaisista turvaamistoimenpiteistä voidaan päättää nopeasti). Lisäksi tällaisten, voi hakea muutosta tuomioistuimen päätökseen. Kieltovaatimusta koskeva sääntely ei kuitenkaan ole erityisiä ympäristöasioita koskevissa tapauksissa. Useimmissa hallinnollisissa päätöksissä (lukuun ottamatta mahdollista, että valtion on tärkeää esineiden osalta, tällainen järjestelmä on käytössä, että päätökset eivät ole voimassa tai "sellaisena kuin se on voimassa" siihen saakka, kunnes kaikki muutoksenhakukeinot on käytetty (yleistä), käytettävissä olevat oikeussuojakeinot ovat näin ollen instituuttia kieltovaatimusta ei itse asiassa ole tarpeen.

XI. Oikeudenkäyntikulut

Hallinnollisesta menettelystä säädetään hallinnollisista kustannuksista ja maksuista säädetään oikeudenkäyntimaksuista (oikeudenkäyntimaksuja koskeva laki. Maksut eivät ole korkeat, yleensä noin 100 euroa. Jos asian käsittely tuomioistuimessa kanteeseen sisältyy, ovat korkeammat maksut suhteessa pyydyt korvaukset. Hallinnolliset maksut ovat alhaisempia. Suurin osa liittyvät kulut ovat kuluja asianajajille, asiantuntijat ja asiantuntijat; pahin mahdollinen skenaario on hävinnyt asian, ja joka kattaa kaikki nämä kustannukset, jotka vastapuolelle – kustannukset voivat nousta muutamalla tuhannella EURS. Tuomioistuimen mukaan menettely, kustannukset katetaan ”menestys”. Tämä voi aiheuttaa ongelmia, jos voittanut osapuoli on mukana. Kustannukset on jaettu osapuolille myönnetyn määrän välinen suhde, ja vaaditun korvauksen määrä. Vaikka sopimuspuoli kykenee osoittamaan, että toinen osapuoli on vastuussa ympäristövahingoista, voittaa asian, ja myönnetään korvausta, mutta määrä on huomattavasti suurempi kuin myönnetty määrä, sen osapuolen wining on vielä kattamaan hänen osuuttaan kustannuksista, joka voi olla jopa suurempi kuin myönnetty korvaus.

XII Oikeusapu

Ympäristöasioissa ei ole asetettu erityistä syytä, jotka aiheutuvat tuomioistuinmenettelyjä koskevat poikkeukset. Sen mukaan lakia kaikissa tapauksissa henkilö tai organisaatio voidaan tietyillä edellytyksillä vapautettu oikeudenkäyntimaksuista. Yksityishenkilöiden edellytyksenä on niiden heikon taloudellisen tilanteen vuoksi. Tämä ei kuitenkaan koske yhteisöjä. Ne voidaan vapauttaa, jos niillä on yleistä etua. Eri lakien mukaan eri valtioista riippumattomien järjestöjen, Slovenia voi saada julkisen edun asema eri aloilla. Ympäristönsuojelulain mukainen asema, että ne voivat saada yleisen edun nimissä – ympäristönsuojelun ja luonnonsuojelulain nojalla he saavat asema – yleisen edun mukaista luonnonsuojeluun. Tällaiset organisaatiot voivat saada ilmaista oikeusapua, jos ne ovat niiden koskeva yleinen etu. Edellytys on myös, että maksutonta oikeusapua on hyvät mahdollisuudet. Maksutonta oikeusapua asianajajan palkkiot voidaan kattaa kustannukset, palkkiot, todistajien, asiantuntijoiden ja muiden menettelyn kustannuksista. Se ei kuitenkaan kata vastapuolen oikeudenkäyntikulut siinä tapauksessa, että puku. Henkilö tai organisaatio olisi sovellettava maksutonta oikeusapua lähimmässä käräjäoikeudessa tai hallinto-oikeudessa. Jos hakemus hyväksytään, organisaation on nimetty asianajaja. Ei juurikaan ole asianajajien pro bono käytäntöjen Sloveniassa, vaikka joitakin alustavia merkkejä muutoksia tällä alalla. On olemassa joitakin yksittäisiä poikkeuksia ja lisäksi hankkeiden puitteissa rauhan Institute (<http://www.mirovni-institut.si/Projekt/All/en/stran/2>) – valmiuksien kehittämiseen pro bono lakimiehiä Sloveniassa. <http://www.mirovni-institut.si/Projekt/All/en/stran/2> Jokaisella asianajajalla on osoitettu, ja joitakin, yksikään niistä ei kuitenkaan ollut ympäristöasioiden asiantuntija. Vaikka joitakin toimia on toteutettu tähän suuntaan, vielä ei ole olemassa ”laillista”, jotka käsittelevät ympäristöasioita klinikalla. Lisäksi ei ole yleisen edun mukainen ympäristöoikeuden järjestöt ja lakimiehet. On olemassa vain yksi valtioista riippumattomien järjestöjen kanssa, jotka pyrkivät luomaan oikeudellisen ympäristön suojeluun asianajajien kanssa erikoistunut keskus toimivalta ympäristöasioissa. On olemassa myös legal-information keskus (Center for kansalaisjärjestöjen nevladnih Pravno-informacijski organizacij – PIC) <http://www.pic.si/>, joka on valtiosta riippumaton asema, yleinen etu, ympäristönsuojelu. <http://www.pic.si/> Myös eräät muut ympäristöjärjestöjen, tämä asema, joka on jonkin verran oikeudellista tukea organisaation sisällä ja ovat joissakin tapauksissa (kuten dopps linnusto Sloveniassa (Društvo za opazovanje preučevanje ptic, Slovenia) <http://www.ptice.si/>).

XIII Oikea-aikaisuus

Hallinnollisten elinten pitäisi yleensä tehdä päätöstä 30 päivän kuluessa. Joissakin tapauksissa tutkintamenettelyä, jos tarvitaan, ne olisi tehtävä 60 päivän kuluessa. Joidenkin lakien mukaan nämä ehdot ovat erilaisia (yleensä pidempi). Jos hallinnolliset elimet eivät toimi tai ne päättävät viipeellä, ei ole mitään seuraamuksia; Hakija voi toteuttaa joitakin oikeudellisia toimia koskevan päätöksen jälkeen on kulunut aikaa. Jos on olemassa hallinnollinen elin, he voivat hakea muutosta ikään kuin alempi elin päätti negatiivinen. Jos ei ole hallinnollinen elin, hakijan on ensin muistutettava, että elimen on päättynyt ja että sen olisi annettava päätös 7 päivän kuluessa. Tämän jälkeen hakija voi aloittaa tuomioistuinmenettely hallintotuomioistuimessa. Joitakin yleisiä määräaikoja sovelletaan päätöksen ympäristöasioissa ja ympäristönsuojelulaissa säädetään eri määräaikoja erityisesti päätöksiin. Momentilla, mukaisesti hallintoviranomaisen olisi annettava okoljevarstveno soglasje (”ympäristölupa”) 3 kuukauteen (30 päivää, mutta tämä termi ei kata yleisön osallistumista) ja 6 kuukautta (”ympäristölupa”) Dovoljenje okoljevarstveno Seveso- ja IPPC-direktiivin, – muut (30 päivän mittainen julkinen osallistuminen ei myöskään sisälly). Tuomioistuinten käsiteltäväksi laissa ei säädetä yleisesti, mutta yksittäiset säädökset käyttöön poikkeuksia. Tällaista lainsäädäntöä, jossa säädetään ympäristönsuojelulain 3 kuukauden määräaika, jonka hallinto-oikeuden päätöksen ympäristöluvan ja ympäristöluvat. Muissa ympäristöasioissa ennen Slovenian tuomioistuimilla ei ole lakisääteistä päätösten antamista koskevat määräajat. Jos menettely aloitetaan pitkä viivästys kestää liian kauan tai päätöksenteon suojaamiseen, oikeus oikeudenkäyntiin ilman aiheutonta viivytystä, jos asianosaisilla on oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle toimivaltaisen tuomioistuimen puheenjohtaja. Tämän jälkeen tuomari asiaa ja selitetään syytä viivästymiseen, minkä jälkeen joitakin toimenpiteitä on nopeutettava. Jos ei ole syytä viivytellä, osapuoli, on oikeus saada korvaus tietyin edellytyksin. Osapuolten yhteisöjen tuomioistuimessa sitovat tiukat määräajat. Ilmoituksen saatuaan samoin kuin tuomioistuimen, vastaajan on vastattava siihen 30 päivän kuluessa, muussa tapauksessa tuomioistuin voi päättää kantajan hyväksi. Lisäksi olisi esitettävä näyttöä tai ehdotettujen tuomioistuimen ensimmäisessä oikeudenkäynnissä saakka; Myöhemmin se on mahdollista vain, jos osapuolet eivät voi tehdä sitä itse määräajan ulkopuolella.

Tyypillinen kesto ei ole, koska ympäristön kannalta oli vain vähän, mutta hallinnollisten tuomioistuinten olisi tuskin sopii vuoden kuluessa.

XIV Muut kysymykset

Ympäristöä koskevat päätökset ovat yleensä kiistetty hallinnollisessa menettelyssä osallistumalla tai menettelyä koskevien oikeussuojakeinojen annetut hallinnolliset päätökset. Monissa tapauksissa ei ole riitauttanut ympäristöä; Pääsyy tähän on heikko ympäristön oikeudellisia tietoja. Yleisöllä ei ole riittävästi tietoa asiasta, on toimivalta tällaisissa menettelyissä. Toisaalta asianajajien ei järjestelmällisesti koulutusta ympäristöasioista. Sen vuoksi, että harvat Slovenian liittyvät asiat. Lisäksi noin 1500 eri laeissa ja asetuksissa aluesuunnittelun, ympäristön ja luonnonsuojelun alan määräyksiin vesi, metsät, maatalous jne.), jotka ovat jatkuvasti muuttuva, joten on vaikea hallinnoida niitä. Maankäytön suunnittelu ja ympäristöasiat ovat tiiviisti sidoksissa toisiinsa, mutta päättäjät, jotka koskevat ympäristö- ja aluesuunnitteluministeriö ovat tiukasti erillisinä. Kaikki nämä kysymykset on viimeistelty maankäyttöpäätöstä koskeva menettely, kun se on jo varsin myöhään puuttumaan asiaan. Näin ollen ei ole olemassa yksinkertaista portaalien ja tiedottamaan kansalaisille siitä, miten oikeussuojan saatavuus Århusin yleissopimuksen mukaisia vaatimuksia. Ympäristöministeriö rahoitustukea käsittelevä esite laaditaan oikeussuojakeinoista ympäristöasioissa (vuonna 2010), josta on julkaistu (ei Englanti) PIC verkkosivusto: http://www.pic.si/dokumenti/Pravna_sredstva-prirocnik-V2-popravek.pdf.

Vaihtoehtoisen riidanratkaisun mahdollisena keinona ratkaista ongelmia tai eturistiriita on mahdollinen Sloveniassa. Ei ole olemassa erityisiä sääntöjä, mutta runsaasti erikoistunutta ja koulutettua välittäjät tarjoavat palvelujaan. Kun on kyseessä jo asiasta tämän jälkeen osapuolet voivat käyttää vaihtoehtoisia riidanratkaisumenettelyjä, mukaan oikeudellisten asioiden vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta, joka on ollut voimassa kesäkuu 2010 alkaen. Menettely alkaa siten, että mainosten ehdotuksesta unionin tuomioistuin (unionin tuomioistuimen on tehtävä tällainen ehdotus) tai tuomarin aloitteesta tai osapuolten. Vaihtoehtoinen riidanratkaisu ei ole kuitenkaan mahdollinen tapauksessa hallinto-oikeuden.

XV. Ulkomaalaiset

Slovenian perustuslaissa kielletään syrjintä, joka perustuu alkuperämaan ja kieli. Kanteita, muutoksenhakua ja kaikkia muita kirjoituksia; yhteisöjen tuomioistuimen on laadittava sloveenin kielellä. Slovenian raja-alueilla, jossa Italian ja Unkarin vähemmistöt, Italian tai Unkarin kielellä, voidaan käyttää. Tuomioissa yhteisöjen tuomioistuimen ja muiden kirjoitusten voidaan antaa myös (tai Italian, Slovenian ja Unkarin). Jos yksi osallistuu tuomioistuin käsittelyyn, hän voi käyttää omaa kieltään, ja yhteisöjen tuomioistuin tarjoaa tulkin avulla, maksutta.

XVI Rajat ylittävät oikeusriidat

Rajat ylittävät niihin liittyvät ympäristökysymykset säädetään ympäristönsuojelulaissa. Siinä säädetään seuraavaa:

1. Rajat ylittävän pilaantumisen muodot sekä maiden opetusministeriöiden yhteistyötä, jotta voidaan vaihtaa tietoja ja laatia suunnitelmia tilanteen parantamiseksi;
2. Yhteistyö SYA ja YVA: Jos suunnitelma tai toimi voi olla valtioiden rajat ylittäviä vaikutuksia, ministeriö toimittaa toimivaltaiselle laitokselle kyseisen maan kanssa suunnitelman tai hankkeen, pyytää lausunnon asianomaisen maan osallistumista menettelyyn. Jos katastrofista kärsivä maa haluaa osallistua, molempien maiden toimivaltaiset elimet päättävät määräajoista, joiden kuluessa kyseisen maan olisi valmisteltava koskevia kommentteja ja ympäristöselostus;
3. SYA ja YVA kanssa yhteistyötä EU:n jäsenvaltioissa: Mikäli on suunnitelman tai hankkeen toisen maan ympäristöselostus, ja päättää, että se saattaa olla vaikutusta, paitsi Slovenia toimittaa toimivaltaiselle elimelle vakuutus muiden maiden, Slovenian ministeriön tuominen mukaan menettelyyn. Jos maa on yhtä mieltä siitä, että Slovenian huomautuksia erityisesti ympäristön suojelusta vastaavien tahojen olisi hankittava Sloveniassa alueiden ja kansalaisten on oltava mukana, kuten kansallisten suunnitelmien tai toimien tai ympäristövaikutusten arviointia. Saatuaan huomautuksia, ministeriön on toimitettava se eteenpäin toimivaltaiselle laitokselle toisessa maassa. Jos ympäristöministeriö saa epävirallista tietoa valmisteluista muissa maissa suunnitelmia tai toimintoja, jotka voivat vaikuttaa Slovenian, se edellyttää suunnitelman tai hankkeen ja muiden maiden. Ympäristönsuojelulaissa säädetään vain kotimaan kansalaisten osallistumista, kun valtio päättää osallistumaan meri- tai valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia. Se toteaa, että ministeriö olisi oltava julkisia samoin kuin kotimaan SYA ja YVA tapauksissa. Tämä tarkoittaa julkista ilmoitusta 30 päivän kuluessa ja avointa julkista keskustelua. Asiasta ei ole olemassa sääntöjä on valittu tuomioistuin tai muussa maassa. Kansallisissa tuomioistuimissa, ainoastaan Slovenian tuomioistuinten päätöksiin voidaan hakea muutosta.

Linkkejä

- Jotain Sloveniassa tuomioistuinjärjestelmää ja menettelyjä koskeva Euroopan oikeudellinen verkosto siviili- ja kauppaoikeuden alalla http://ec.europa.eu/civiljustice/jurisdiction_courts/jurisdiction_courts_sl_en.htm http://ec.europa.eu/civiljustice/jurisdiction_courts/jurisdiction_courts_sl_en.htm

- Verkkosivut, joilla ei ole kansallinen lainsäädäntö, joka koskee oikeussuojan saatavuutta ympäristöasioissa, eikä myöskään verkkosivut, joilla on tietoa oikeussuojan saatavuudesta ympäristöasioissa yleisön saataville jäsennellyssä ja helposti ymmärrettävässä muodossa; mutta:
  - rekisteri kaikista Slovenian lainsäädäntö <http://zakonodaja.gov.si/>
  - Oikeussuojakeinoista ympäristöasioissa (pravna sredstva na področju legal-information varstva okolja) kansalaisjärjestöjen laatimiin keskus (Center – PIC nevladnih Pravno-informacijski organizacij – PIC) vuonna 2010 http://www.pic.si/dokumenti/Pravna_sredstva-prirocnik-V2-popravek.pdf
  - Slovenian tuomioistuinten virallinen verkkosivusto <http://www.sodisce.si/>
- ympäristöalan asiantuntijoiden luetteloon kirjattu tuomioistuimen asiantuntijoiden oikeus- ja julkishallintoministeriö arvioijat http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebIzvedenci%29?OpenView ja http://www2.gov.si/mp/tol_cen.nsf/%28WebCenilci%29?OpenView
- Ympäristön kannalta ei ole olemassa listaa pro bono ympäristölainsäädännön ja lakimiesten toimistoja, ja siksi vain yhteys Slovenian asianajajaliiton (Odvetniška zbornica Slovenije) <http://www.odv-zb.si/en/about-the-bar>
- Ihmisoikeuksien oikeusasiamiehelle (Varuh človekovih pravic) <http://www.varuh-rs.si/index.php?id=1&L=6>
- Syyttäjät <http://www.dt-rs.si/sl/english/>
- Informacijski pooblaščenec (Tietosuoja valtuutettu) — <https://www.ip-rs.si/?id=195>
- Ympäristön tila – valtiosta riippumattomien järjestöjen kanssa, kun yleinen etu (Environmental Protection Act):
  - Slovenska umanotera trajnostni fundacija za razvoj (Slovenian Foundation for Sustainable Development, <http://www.umanotera.si/>, koordinaattori (ympäristöalan kansalaisjärjestöt suunnitelma B za slovenjo <http://www.planbzasslovenijo.si/plan-b-za-slovenijo> ja <http://www.umanotera.si/>
  - Ipop, inštitut za politike prostora (Institute for aluesuunnittelua koskevissa politiikoissa) <http://ipop.si/>, koordinaattori ilman alueellisia kysymyksiä käsittelevien kansalaisjärjestöjen Mreža za prostor (netto) ja avaruusallalla <http://ipop.si/>
  - Društvo za razvoj sonaraven, (Association for Sustainable Development, <http://focus.si/index.php?node=35>
  - Društvo za opazovanje dopps vuonna preučevanje lintualuetta ptic Slovenije (Slovenian) <http://www.ptice.si/>
  - Društvo za slovenski e-Forum, ekonomiko energetsko e-Forum, ekologijo (Slovenian Association for energiatehokkuuteen ja ekosysteemi) <http://www.se-f.si/home>
  - Pravno-informacijski nevladnih organizacij keskus (Center for legal-information – PIC) http://www.pic.si/index.php?option=com_content&task=view&id=208&Itemid=195
  - Alpe Adria vihreä <http://alpeadriagreen.wordpress.com/>
  - Lutra, inštitut za ohranjanje naravne dediščine (Lutra, luonnonperinnön säilyttäminen) <http://www.lutra.si/>
  - Trajnostni inštitut za razvoj (Institute for Sustainable Development, <http://www.itr.si/>
  - Društvo za naravovarstvo EKO krog vuonna okoljevarstvo (ECO, Association for luonnon säilyttäminen ja ympäristönsuojelu) <http://www.ekokrog.org/>
  - Ekologia brez ekologi meja (<http://ebm.si/oj/>
  - Ei liioin brez izgovora Slovenija (Slovenia) <http://www.noexcuse.si/>

Tämän on konekäännös sivun sisällöstä. Sivun ylläpitäjä ei ole vastuussa eikä vahingonkorvausvelvollinen konekäännöksen laadusta.

Päivitetty viimeksi: 14/09/2016